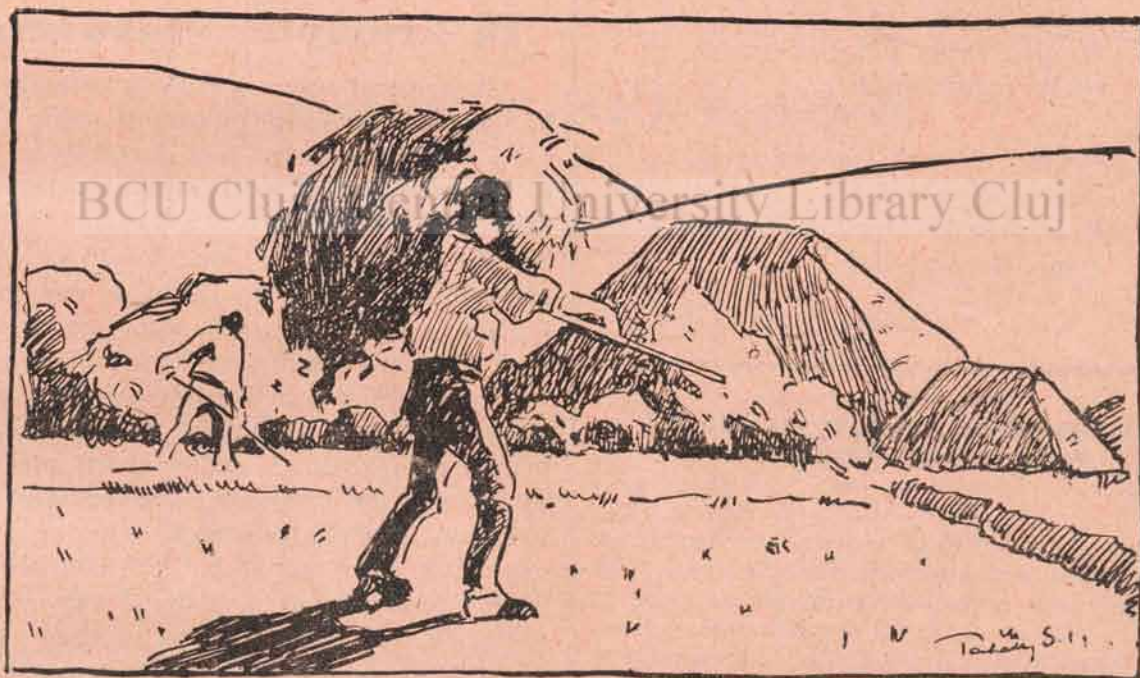

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Alapította: TELEKYNÉ FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA. Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Teleky József.

Szénagyűjtés.

(Pataky Sándor festőművész képműállításáról.)

VIII. ÉVFOLYAM
12. SZ.

MEGJELENIK HAVONTA. KÉTSZER

1940. JUNIUS
15.

BÚZAVIRÁG.

*Búzavirág illatárja
Lengi át a rónát...
Elmerengve nézem, mint egy
Kerti büszke rózsát.*

*Egyszerű kis vadvirág ez
Búza közt elrejtve...
Mégsem lehet mindenkitől
Távol, elfelejtve...*

*A magasban pacsirta szól,
Dicséri az Istent.
Míg az ember szorgalmasan
Munkálkodik itt lent.*

*Ez a legszebb kép a létünk
Élet-albumából;
Melyet Isten nekünk juttat
Örök irgalmából...*

*Termő nyarat, pacsirtaszót,
Vadvirágos rétet!...
Verejték közt is könnyebb itt
a gondterhes élet...*

Zombory Sándor.

Olvasd el, hogyan kell helyesen írunk!

I.

Icece (ürmérték), ide-oda, ide-stova (az ikerszavakat vízszintes jellel kötjük össze), idevaló, idevágó egybeirandó, az ide és oda, ha igekötő, akkor az igével egybeirandó: ideme-gyek, idead, idehoz, odavisz stb. Idd vagy igyad, iddogál, idejekorán, idébb; idegbaj, idegbeteg, idegfájdalom, ideggyengeség, idegláz, idegorvos, idegnyaláb, idegrendszer, idegszál, idegszába összetett szavak, tehát egybeirandók. Idébb (két b-vel). Idéz, idézzük, idézz (felszóltásmódban) idézzed, vagy idézd; idézőjel, idézőlevél, ifjú, ifjabb, ifjúság; így (hosszú í) ij, ijas, ijat (hosszú í), ijed, ijedt (ember), nem ijedtség, hanem ijedség, ígér, írják hosszú í-vel is: ígér, de helyesebb e szónál a rövid í: ígéz, így; illan, illanó, illó, illat, illatos, illatozik, illem, illedelmes, illetőleg, illik, illet (engem valami), illő, ily, ilyen, ilyes (és nem: ilj, iljen, iljes), ilyenféle, ilyesféle (egybeirandó), imád, imádjuk, imádj, imádjad vagy imádd, íme hosszú í-vel, immel-ámmal (ikerszó, vízszintes jellel kötjük össze);

ín, egyes számban hosszú í, többes számban: inak, ragozva inam, inad, ina; iny inyes, nincs inyére. Az ír szó mindig hosszú, akár írást jelent, akár kenőcsöt, akár népet; ír (nép), írek, Írország nagy betűvel irandó, mint tulajdonnév (a nagy i-re vesszöt sohsem teszünk); író, írás, írás-beli, írott (malaszt); de rövid i-vel írjuk: iroda, irodalom, íromány, irkál, irka-firka; írosvaj, írül-pírul, írón: Isten-t tiszteletből nagy kezdőbetűvel írjuk, istenek, istennő, istennők, kis kezdőbetűvel irandók, mert ezek pogány bálványok; istenadta, istennyila (villám); az ít igekésző mindig hosszú: tanít, épít, állít; itat, itass, itassad vagy itasd, itt-ott, itt, ittas, itthon és nem: itt-hol (utóbbi helytelen, tájshólás), iv, ívek, íves; ívik (a hal, mikor tojásait lerakja), ívó halak, egyforma helyett mondják: egyívású, iszik, ivópohár, ivóvíz, iz, izes, izetlen, izlel, izlik, izről-izre, izzó, izaszt, izgalom, izgékony, izé, izzik, izaszt, izzad, izen, izso p.

Új krumpli — tavaszra.

A tavasszal piacra kerülő új krumplit nyár közepén. **julius hónapban** szokták elvetni. A tavalyi gumókat árkokba kell elvetni és az árkokat aszerint kell, földdel rendre-rendre kitölteni, amilyen mértékben a krumpli fejlődik. Rendes kapálással és öntözéssel a krumpli szeptemberre virágozni kezd és szép gumók fejlődnek alatta. Ősszel, amikor nagyobb fagyoktól lehet tartani és a krumpli levele már leszáradt, az ültetvényt szalmával vastagon letakarjuk, hogy a téli fagyok ne árthassanak a kényes gumóknak. A szalmatakaró alól a tél folyamán, vagy tavasszal bármikor szedhetünk ki annyi krumplit, amennyi a háztartás számára kell, vagy amit eladásra szántunk. Az ilyen módon termelt új krumpli nagyon kellemes, üde ízű. Kiszedés után azonban egy-két napig meleg helyen kell tartani, hogy édes ízét veszítse el. Az ilyen krumplit „folytott” krumplinak nevezik.

Ennél a krumplinál jobb minőségű új krumplit úgy szoktak termelni, hogy tavasszal a vetőgumókat előcsiráztatják meleg helyiségben. Itt a krumpli számára a kedvező hőmérsékleti és fejlődési feltételek biztosítva vannak. Amikor a csirák elég nagyok, a föld felmelegedett és fagyoktól nem kell tartani, az előcsiráztatott gumókat kiültetik. Ilyen módon a rendnél három-négy héttel előbb lehet kiváló minőségű új krumplit kapni.

Feri bácsi.

Befejeztük a tanévet.

Írta: L. Ady Mariska.

*Befejeztük a tanévet,
itt a nyári szünidő!
Munka után pihenés jön:
testet-lelket üdítő.*

*Vár reánk a füttyös erdő,
jóságú rét, hűs patak,
Víg pajtások, nóta, játék
a felhőtlen ég alatt.*

*Hanem azért tudós könyvem
ne félj, el nem dobnálak!
(Ha így tennék, oka lennék
arcom szégyenpírjának.)*

*Mert — mint Jézus tanította —
nem élünk csak kenyérrel!
Istentől nyert lelkünk bizony
más etedelt igényel.*

*Ez a lelki-étel a könyv,
amely oktat, nemesít;
kinyitja a Mutt kapuját,
tengereken átrepít.*

*Azért egy-egy órácskára
elvonulok majd veled
s betüiddel jóllakatom
szépre éhes lelkemet!*

A kővé vált királyfi.

Írta: Voinovits Géza.

Volt egyszer egy öreg király. Volt annak két gyönyörűségű fia. Szerette őket a király, még a fuvó szélőtől is óvta. De mikor a fiúk megnőttek, nagyok lettek, egyszer csak elibe álltak az apjuknak, hogy azt mondják, ők bizony el akarnak menni hetedhétország ellen, világot próbálni.

Az öreg király sehogyszem akarta őket útnak eresztetni, de a fiatalok nem tágítottak, ők bizony, már akárhogy lesz, mint lesz, elmennek világot látni. Az öreg királynak végtére is bele kellett nyugodni, akármennyire kedve ellen volt a dolog. Telerakta hát a fiúk tarsolyát aranypénzzel, avval nagy szomorúan útnak eresztette.

Ment, ment a két fiatal ember, nagysokára idegen városba értek. Éppen vásár volt benne. A városban gyönyörű szép bokrétaikat árultak. Mindenik királyfi vett egyet. Az egyik piros pántlikát kötött a magáéra, a másik meg zöld pántlikát, úgy mentek tovább.

Amint mennek, mendegálnak, egyszer csak előtalálnak egy nagyszakállu embert. Megszólítja: — Hova igyekszik kend, bátya? — Hát bizony én ezeket az állatokat akarnám eladni, ha vevőjük akadna. — Mert, hogy ne felejtsem, az öreg ember két oroszlánt, két medvét meg két farkast vezetgetett láncon. A két királyfinak megessett a szíve az öreg emberen, az állatok megtetszettek nekik, — megvették.

Mennek aztán tovább, hát egyszerre csak kétfelé válik előttük az út. A jobbkézt eső be volt vonva fekete gyásszal, a másik meg virágos volt, esupa vígságra mutatott. No, mondja a kisebbik, itt az út kétfelé válik, hát ketten két-

felé menjünk. Válassz, te bátyám, melyiken akarsz te menni.

— Jól van, mondja az öregebb, én vagyok az idősebb, hát én a fekete utat választom, maradjon neked a másik.

— Úgy is jó lesz. De tudod mit? Itt van ez a nagy diófa, kössük fel egyik ágára mind a ketten a bokrétaikat. Akármilyen érjen, egy hónap múlva visszajövünk ehhez a fához. Hogyha egyikünk visszajön, aztán azt látja, hogy a másiknak a virága elhervadt, abból tudhatja, hogy a testvérének vége van. Ha pedig virul a virág, akkor aki előbb ideér, vár a másikra két hétig: azután hazamehet apánkhoz.

Avval elváltak egymástól.

Vándorolt, vándorolt az öregebb testvér a gyászos úton, míg egyszer csak elért egy városba. Az be volt húzva fekete posztóval.

A bujdosó királyfi bement egy vendéglőbe, megkérdezte a kocsmáros, mi az oka a nagy gyásznak. Hát bizony nem más volt az oka, mint, hogy egy idegen vitéz, a szomszéd királynak a fia, azt követelte az öreg királytól, hogy ő rá hagyja az országot, a királykisasszonnyal együtt, ha csak a király vitézei le nem győzik. Sokan kiállottak, de mind egy szálig elesetek, a király két szép fia is: ezért a nagy gyász az országban.

A királyfi, amint ezt meghallotta, rögtön megtudakolta, hol szokott lenni a viadal. Másnap reggel mindjárt oda is ment három állatával. A város népe váltig találgatta, ki lehet az idegen vitéz, de ő nem szólt egy szót sem. Csak mikor rá került a sor, hogy ki áll hát ki a nagy erős

vitézzel, akkor lépett elő. Sajnálták, hogy bizonyosan ő is ott hagyja a fogát, de ő fürgén forgatta a kardot, az idegen vitéz észre se vette, mikor már szörnyet halt. Lett nagy öröm a városban. A király a palotába vitte a királyfit, neki ígérte a lányát, meg azt is, hogy halála után neki hagyja az országot.

Boldogan éltek, nem volt semmi bajuk. Egyszer azt mondja az öreg király:

— Ejnye, de nagyon szeretnék vaddisznóhúst enni.

— Ha csak az kell, majd hozok én, mondotta a királyfi.

Tüstént lóra is ült, aztán kiment az erdőbe, magával vitte a vadállatokat is. Hogy, hogy nem, addig járt-kelt, kereste a vaddisznót, míg csak rá nem esteledett. Ebben a sötét éjszakában bizony ki nem talállok az erdőből, gondolta magában, — jobb megvárom a reggelt. Tüzet rakott, melegedni. Az állatok is elnyújtózkodtak a tűz körül.

Egyszer csak hallja ám, hogy megszólal valaki a fán a feje felett:

— Jaj, de fádom! Jaj, de fádom!

— No, ha fázol, gyere le. Van itt tűz, melegedhetel.

Fel is nézett a fára, hát egy rettenetes vénasszonyt látott az ágak közt.

— Dehogy is merek lemenni, félek a vadállatoktól, — mondta a vénasszony. Hanem ehől e, lehajítok egy vesszőt, üsd meg avval mind a hármat, akkor tudom nem bántanak.

A királyfi úgy tett, hát egyszeribe kővé vált mind a három állatja. A vén asszony meg egy kettőre leugrott a fáról, kikapta a vesszőt a királyfi kezéből, őt magát is megütötte vele, amittől a királyfi menten maga is kővé vált.

Eznek a vén boszorkánynak abban tett öröme, hogy embereket, állatokat kővé változtatott.

Várták odahaza a királyfit, de bizony hiába várták. Hiába busult az öreg király, hiába sírt-rítt a szépséges királykisasszony, csak nem került haza.

Ezalatt eltelt az egy hónap. A királyfi öccse megjárta az örömvárost, vissza is ment a diófához. Hát látja ám, hogy a bátyja bokrétája egészen elszáradt. Na, már akárhogy lesz is, utána jár, hogy mi érte kedves bátyját. Elindul a szomorú úton, elérkezik a városba, ahol megint nagy volt a szomorúság az eltűnt királyfi miatt. Ott tulajdon abba a vengőglöbe toppan be, ahol a bátyja is járt. Nyomában a három állat. A kocsmáros roppantul megörült.

— No, hála Istennek, csakhogy végtére előkerült a királyfi: már azt hitték, sohase látják: az egész város busul utána.

— Nem az vagyok én, jó ember, akinek nézel. Soha sem jártam én erre. Aki itt járt testvérbátyám lehetett. Azt keresem én is.

A kocsmáros azt gondolta, csak a bolondját járattja vele: kapta magát, szaladt fel a királyi palotába, hogy megjött ám a királyfi. A király

rögtön elibe ment, de a királyfi váltig bizonykoddott, hogy ő nem az, akinek nézik, ő is éppen a bátyját keresi. Végtére is el kellett neki hinni.

Akkor aztán az öreg király elmondta, hogy ment el az ő kedves veje az erdőbe: azóta nem látta senki.

— No, majd én nem nyugszom addig, míg nyomára nem akadok, — mondotta a királyfi és elindult az erdőbe.

Hát uramfia, biz'ott ő is épp úgy eltévedt, akár a bátyja. Mikor öreg este lett, ő is tüzet rakott, melegedni, az állatai is elnyújtózkodtak. Egyszerre hallja ám, hogy a feje felett a fán jajgat valaki.

— Jaj, be fádom, jaj, be fádom!

— Ha fázol, gyere le bizvást a tűz mellé, — biztatta a királyfi.

— Félem ám a vadállatoktól. — Hanem le hajítom ezt a vesszőt, üsd meg vele mind a hármat, akkor tudom nem bántanak.

A királyfi egyszeribe gyanakodni kezdett, hogy vajjon nem ez a boszorkány emésztette-e el az ő bátyját? Elkapta a vesszőt, de nem az állatokat szhintotta meg vele, hanem a földet. Mire a vén banya leugrott a fáról, az oroszlán, a medve, meg a farkas nekiesett a királyfi meg rákiáltott:

— No, most valld ki, hova tetted a bátyjamat! — A farkas annyira marfa a vén gonoszt, hogy csakugyan megvallotta.

— Megmondom, csak ne bánts. Az a nagy kő a hátam mögött a testvérbátyád, az a három lapos kő, meg a három állat. Subints rájuk a vesszővel, a te kezedtől felelednek.

Úgy is tett. A kővé varázsolt királyfi egyszerre megelevenült, dörgölni kezdte a szemét, mint aki nagy álomból ébred. Aztán rábámult az öccsére.

— Hát te, hogy kerültél ide?

Az öccse mindent elmondott neki, azután az állatokat is fölélesztette. Akkor a gonosz boszorkányhoz fordult, aki a vadállatok közt mozdulni sem mert.

— Azt mondják, jó tettért jól várj: a rossznak meg vedd el büntetését. Hát most te magad változzál kővé, hogy többé másnak ne árthass.

Avval a királyfi megütötte a vesszővel a boszorkányt, hogy rögtön kővé vált.

A két királyfi azután hazament a palotába. Az öreg király, meg a lánya nagy örömben voltak. A király az idősebb királyfinak adta az országot: az öccse meg hazament az édesapjához, a maga országába.

A vén boszorkány meg ott maradt az erdőben kővé váltan. Többet nem tudott kővé változtatni senkit.

Ma' napig ott van. Aki odamegy láthatja. Hogy hol? Hát még nem mondtam? Innen innen, túlnar túl, ahol a kis kurtafarkú disznó túr, — ott ráakadtok.

Kutykuruty Tóni izgalmas mérkőzése Eiyepety Kajetán úrral.

37. kép.

*Hejnye a krikszkrakszát
ennek a világnak,
Ez már mégis csak sok,
mit velem csinálnak!
Óda a bajuszom, legszebb férfidiszem,
Ily hebeburgyának magát mégse hittem!*

Bimbi és Botond kalandjai.

(Folytatásos gyermekregény.)

Irta: Vadnay Dezső.

— Igen... vacsoráztunk... De azért, — tette hozzá egy nagyot nyelve, — eszünk egy keveset, ha el van téve a vacsora...

— Te is eszel, Bimbi?

— Igen... a Boci kedvéért... egy keveset...

Szemük már szikrázott az éhségtől s olyan étvágygal kebelezték be az eléjük tált ételt, hogy a jó anya szeme nem győzött eleget gyönyörködni benne, s amikor látta, hogy fenékgig kiirítotték a tányért, gyöngéden megkérdezte:

— Esztek még?

— Csak egy keveset, anyukám! — szólt szerénykedve Botond, de, amikor a jó anya eléjük rakta a fazék aljáról előkotort ételmaradékot is, igyekeztek emberül megfelelni az étvágyukba helyezett határtalan bizalomnak s amikor lenyelték az utolsó falatot is, egy észrevétlen pillanatban kis nyelveeskéikkel nagy hirtelen körülnyalták a tányérkákat is. Most már teljesen megelégedve állhattak fel az asztaltól.

A következő pillanatban eltűntek, mint a kámfor. Bimbiékhez mentek. Még az ő dolgát kellett elintézni, lehetőleg símán, mint Botondnak sikerült.

Náluk már — az édesanyja kivételével — mindenki az igazak álmát aludta.

— Hála Istennek, csakhogy itthon vagytok! — szólt nem a legnagyobb gyöngédséggel. — Hol csavarogtatok ilyen sokáig?!

— Botondéknál, — válaszolt Bimbi hal-
kan, meghunyászkodva.

— Játszottunk... — tette hozzá Botond.

— És a kabát? Hová tettétek?

— A kabátot? — ismételte Bimbi. — Kabátot nem is vittünk. Olyan meleg volt egész nap...

— De most már hűvös van! Hüljetek meg nekem! Már késő van, menj haza Botond, te meg, fiam, azonnal feküdj le, meg ne tudja apád, hogy csak most kerültél haza, mert szíjat hasít a hátadból! Vacsoráztatok már, persze?

— Igen, már vacsoráztunk, — szólt Bimbi, — de ha még maradt valami... kérünk egy keveset...

Azt talán mondanom se kell, hogy itt is kitétek magukért. Az eléjük tált ételnek még a molekuláját is igyekeztek eltüntetni gyorsan majszoló szájukba, s mikor befejezték az étkezést, Botond igyekezett mielőbb kerekét oldani, hogy a hosszú fáradság után, kenyeres pajtásával együtt álomra hajthassa fejét.

Álmuk nehéz volt és zavaros. Az erdőben barangoltak és oroszlánokkal viaskodtak. Lehet, hogy a gyomruk túlterhelése okozta ezt a zavaros álmot, de bizonyos, hogy álmuk másnap mégis valóra vált, azzal a kis különbséggel azonban, hogy az oroszlánok szerepét ezuttal az édesapáik játszották végig, miután a vándorlegényt hamarosan utól érte végzete és vallo-
másából kitudódott a két kenyeres pajtás ügyesen palástolt kalandja is

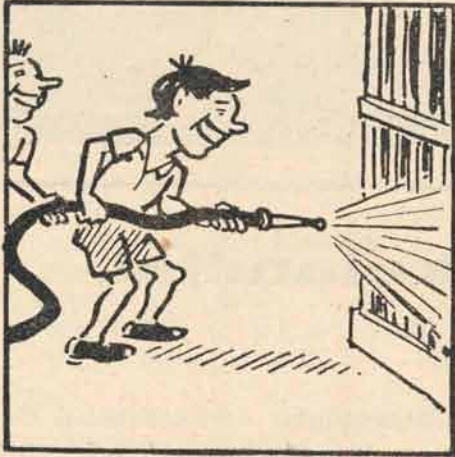
(Folytatjuk.)

Nyuszi Pista ketrecbe kerül.

Elmeséli Dezső bácsi.

Szegény Nyuszi Pista megszeppent erősen. Ily szigorú hangra nem számított ő sem. Bár gorombaságból volt neki már része, de gyermek szájából nem várta ezt mégse!

— Aztán milyen sáros, piszkos a bundája! — megvetően szólt Palkó, s úgy mutatott rája. — Hát illik-e ilyen mucskos lábbal jár-

ni? Sáros rajta minden, nadrág s „hozen-trágli.“

— Meg kell fürösztteni, alaposan meg kell! Nemesak mai napon, hanem minden reggel... Ni a kertész bácsi a csövet itt hagyta, a kert öntözését mostan nem folytatja. Ez a szünetelés kapóra jön éppen, fürösszük meg tapsifülest most illendőképpen!

Ezzel Bandi a csőhöz fut s vizet indít benne. Megindul a vastag sugár zúgva, susterregve... Jaj a hideg víz sugara, ép úgy koppan, mint a dara. Nyuszi Pista fejtől-lábig, dermedté, majd jéggé válik. Csak úgy porzik az irhája, reszket bele szíve, mája... Szegény Pista szörnyen vacog: „Elég... már... már... tiszta... vagyok!“

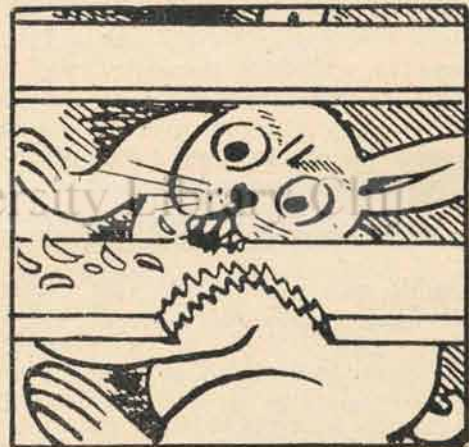
Szidja Palkó oktatóan: — Pizskumprádé ilyen, olyan! Szedte-vette így kell néked! Koszos nyúl nál nincs kimélet!

— Jaj elég már, mak, mak, mak, mak! A víz halál a nyulaknak!

— Dehogy halál! — felel Bandi. — Megszáradsz, s nem fogsz meghalni... Azután meg két füledet tövig lenyirbáljuk neked! Mert ha füled kurta léssen, megváltozol csodaszépen. Nem adnák egy vak loért! Gyere Palkó az ollóért!

S kell ide még bajuszpedrő, amitől a farka megnő! Jaj, azt nehogy elfeledjük, azt is majd magunkhoz vesszük. Az a pedrő, tudom, hol van! Tükör alatt a fiókban.

— Nosza gyerünk! — mondta Bandi szörnyű lázban, s mind a ketten eltűntek az udvarházban.

Nyuszi Pista megázottan kuporgott a vizes ólban. Csak most látta be, hogy hol van? Pokol lesz az élete. Innen szökni kellene. De hát hogyan? ez a kérdés. Hiszen olyan szűk a lécrés, a feje sem fér ki rajta, az ajtót meg lakat tartja. Mégis amint körülnézett, észrevett egy korhadt léceet, ép a ketrec alján állott. „Tudom, nem sokáig áll ott!“ — vigasztalta magát Pista és már rágja és aprítja azt a lécdarabot ottan. Körmével is segít nyomban.

Csak az baj, hogy későn kezdte. A cseléd már későre fente. Mert az imént, ki gondolta? Táviratban jött a posta. És a sürgöny azt izente, hogy nagymama jön ma este. Be láthatja azt most bárki, hogy a nyulat le kell vágni. Bandi Palkó kissé búsult, hogy szép tervük meghiúsult. Megnyugodtak mégis végre nagymamájuk érkezéte. S a kis Palkót édesapja e szavakkal vigasztalta: „Meglásd, könnyű nyulat fogni, csak a farkát kell megsózni! S ha e nyulat levágjuk ma, holnap foghatsz egyet újra!“

Julesa eseléd sűrögvé lép, amint kését jól kifené, sietett a ketrec felé. Bandi némán ott somfordál, sajnálja a nyúlát most már. Szánakozik Palkó szintén, belesápadt, bús őszintén. Mindkét fülét jól bedugta és a szemét is behúnyta, hogy ne halljon, hogy ne lásson. Borzadoz a mészárláson.

— De hol a nyúl? — kiált Julesa. — Ez igazán nagyon furesa! Hisz a lakat zárva maradt!... De itt — nini — tág nyílás van... Itt szökött ki az orcátlan. Rést rágott a saroklécen és megugrott vakmerészen...

A mi Nyuszi Pistánk pedig, amíg Julesa mérgeskedik, künn a mezőn széjjelnézve, jót röhög a tenyerébe. — Nó ezt fiam jól csináltad, nincs boldogabb nyúl most nálad! — így szólt Pista elbűvölten. — Szabad a tér körülöttem. Szabad vagyok mint a madár, ismét enyém lett a határ. Most igazán haza-

megyek, s megfogadom, hogy jó leszek, szöfögadó, mintagyerek!

Buksi viselt dolgai.

Irta: I. Dienes Jenő.

2. Eltörött a tejespohár.

Nagyon szerette Buksi mindig a zenét. Ha valaki zongorázott vagy énekelt, Buksi szépen hallgatott és figyelt. Ha csend lett, elkezdett kiabálni vagy a mi a kezeügyébe akadt, ütötte a kocsihoz, játékhoz, vagy a mit elől talált.

Mint ti is, ő is alig egyéves korában az asztal mellé került. Ott fogyasztotta el a reggelijét, ebédjét és uzsonnáját. A vacsorát gyakran elmulasztotta, akkor már aludt.

Leginkább azt szerette, ha vége volt az evésnek. Sietett meginni a jó édes tejeskét, — mert akkor már jól lehetett a poharat a benne lévő ezüst kanálkával esengetni. Úgy találta, hogy ez igen szép zene.

Egyszer addig esengetett, míg a pohár eltört. Legurult az asztról.

— Nem baj, — gondolta magában, van más. Mintha semmi kár, baj nem történt volna, nagy lelkinyugalommal feltérdelt magas karosszékében, felmászott az asztrra, onnan elvett egy másik poharat, és nyugodtan esengetett tovább.

Néhány pere múlva a konyháról bejött a mamája, s meglátta, hogy a Buksi pohara széttörve a földön hever. Ijedten kiáltott fel:

— Jézus! Eltört a pohár! Ki törte el? Buksi, mint becsületes gyermekhez illik, nem tagadta, hanem mondta az ő selypítő szájaeskájával:

— Buli, Buli.

Mert így hívta magát, nem tudta a Buksit kimondani.

— És, hogy történt ez?

Hát ismét őszintén, becsületesen válaszolt. Buksi tudta, hogy a jó gyermek sohasem hazudik:

— I... i... i...

Ez azt jelentette, hogy

— Így!

De ezt se tudta kimondani, hát az i... i... i mellé be is mutatta hirtelen. Megfogta az előtte levő poharat, és hogy ne várokozzék sokáig a mamája, ledobta a földre a másik mellé. Persze, hogy ez is széttörött.

Aztán, mintha mi se történt volna, kihajolt magas gyermekszékéből és kis kezével integetve nézett hol az édes mamájára, hol a széttört poharakra és csak ennyit mondott:

— E... e... e.

Azt jelentette, hogy: eltörött.

Megszidta a mamája. Lett sirás. De azután nem is bízták a poharakat a Buksi becsületére.

A s á t á n .

— Jelenet. —

Irta: Zombory Sándor.

Szereplők: Gyuszi, Laci, Jóska.

Szín: Parkrészet.

GYUSZI: (8–9 éves gyerek, vidáman jön jobbról; találkozik Jóskaival).

JÓSKA: (Ugyanannyi idős, osztálytársak, kissé kopottabban öltözve jön balról, kis kosárával a karján).

GYUSZI: Szervusz Jóska! Hova tartasz?

JÓSKA: Szervusz! Megyek a fűszereshez. Hát te hova méssz?

GYUSZI: Most a nagymamához; de aztán sietek vissza, hogy előkészítsem a délutáni kirándulást...

JÓSKA: Hova akartok kirándulni?

GYUSZI: A kiserdőbe.

JÓSKA: Kivel? (Kezd kíváncsi lenni.)

GYUSZI: Több osztálytárssal... Te nem jössz velünk?

JÓSKA: Hát... nem tudom... Mégis kik mennek még?

GYUSZI: Patak Palival már találkoztam s egész biztosra ígérte, hogy jönni fog... Aztán jössz te... S még meghívunk néhány kedves cimborát... Te is meghívhatsz a nevemben bárkit az osztálytársak közül, szívesen látom és csinálunk egy remek kirándulást... En veszem hozzá a nagyszerű uzsonnát... Tudod, ma van születésnapom és...

JÓSKA: Isten éltessen! (Komolyan, férfiasan kezét nyújt)

GYUSZI: (Kezet fog.) Köszönöm... S ebből az alkalomból kaptam apukámtól száz lejt, amit arra költhetek el, amire akarom. Úgy határoztam, hogy kirándulást rendezek s pajtásaim körében töltöm el a ma délutánt...

JÓSKA: (Amúlva hallgatja Gyuszi lelkesedését.)

GYUSZI: Így akarom megünnepelni a kilencedik születésnapomat... Gyere el te is, hogy minél többen legyünk!...

JÓSKA: Én szeretnék menni, csak nem tudom, anyukám elenged-e?

GYUSZI: Testületileg fogunk érteni menni s elkéreztetünk.

JÓSKA: És mondd, Gyuszi, mit veszel azon a rengeteg pénzen?

GYUSZI: Sok mindent!... Fínom uzsonnát!...

JÓSKA (egyre kíváncsiabban): Volt már neked máskor is ennyi pénz?

GYUSZI: Volt! Még több is! Még nagymamámtól is fogok kapni...

JÓSKA: És mit szoktál vele csinálni?

GYUSZI (egykedvűen): Mikor mit... (Sürgetőleg): Nő, Jóska, nekem most men-nem kell!... De ugye, ha délután érted meg-yyünk, velünk jössz?

JÓSKA (gondolkozva): Ha elenged anyuka...

GYUSZI: Légy nyugodt. Szépen megkérjük s akkor elenged... No, szervusz! Félháromkor nálatok leszünk! (Boldogan elsiet balra.)

JÓSKA (inkább magának mondja): Szervusz... (Tétován megindul... Lassan visszanéz. Gondolkozik.) Milyen jó Gyuszi-nak... olyan jó apukája van... annyi pénzt ad neki... Az én apukámnak is van pénze... mégse adott nekem soha száz lejt... Hogy is tudja elkölteni?... Száz leje legyen egy gyereknek?!... (Indul.)

LACI (osztálytársa, még egyszerűbb, kedves, beszédes gyerek): Szervusz Jóska! Mit csinálsz te itt?

JÓSKA (meglepetten megfordul): Szervusz... Merre méssz?

LACI (arra mutat, amerről Jóska jött): Arra!

JÓSKA (fejével ellenkező irányba mutat): Azt hittem erre... Nő szervusz... (Közben megcseréli karján a kosarat.)

LACI: Szervusz! (Indul.)

JÓSKA (pár lépést tesz, megfordul): Te Laci!...

LACI (visszafordul): Tessék?

JÓSKA (közelebb megy hozzá): Neked szólt már Gyuri?

LACI: Miről?

JÓSKA (leteszi a kosarat): A ma délutáni kirándulásról.

LACI: Nem szólt semmit. Hova akarnak kirándulni?

JÓSKA: A kiserdőbe. Ma van a születésnapja, azért rendez kirándulást, hogy ott a fiúknak uzsonnát adjon, mert magukhoz nem hívhat meg annyi fiút...

LACI: Te méssz?

JÓSKA: Még nem tudom... S azt mondta, bárkivel találkozom, az osztálytársak közül, az ő nevében hívjam meg a kirándulásra. Ezennel téged is meghívlok s vedd úgy, mintha ő hívott volna.

LACI: Boldogan!... A délutánom úgyis szabad. A leckét már tudom, a számtant megcsináltam... Egyébb dolgom nincs. Hol találkoztok?

JÓSKA: Légy nálunk fél háromra s onnan indulunk.

LACI: Rendben van! Ott leszek pontosan. Szervusz! (Indul.)

JÓSKA (körülnéz, nem-e jön valaki? Senki! Félve fog hozzá mondanivalójához): Te!... Laci!...

LACI (visszafordul): Tessék?

JÓSKA: Mondd, volt már neked valamikor pénzed?

LACI: Hogyne.

JÓSKA: És mennyi volt a legtöbb?

LACI: Húsz, harminc lej... Egyszer ötven lejt gyűjtöttem össze perselybe.

JÓSKA: Te... Gyuri születésnapjára kapott az apukájától száz lejt... Ott van nála most is... És mindjárt, ha visszafele jön a nagymamájától, több is lesz nála... Igen!... Ő mondta, hogy tőle is fog kapni... Lehet, másik száz lejt... Te, hogy tudnánk azt tőle, itt a ligetben elcsenni?... Hogy észre ne vegye... s aztán megosztozzuk rajta... Lesz pénzünk... Becsületesen megfélezzük!... Akkor nem is lesz fontos elmenni a kirándulásra... Megmondjuk, anyuka nem enged el... vagy úgy teszünk, mintha betegek lennénk... Gyere, bújjunk meg itt az egyik bokor mögé s úgy várjuk meg, míg visszajön...

LACI (megdöbbenve hallgatja): Jóska! Mi jút neked eszedbe?!... Ellopni a más becsületes tulajdonát?... Nem tudod, hogy ez is a legsúlyosabb bűn, amit valaki elkövethet?... Már elfelejtetted, amit a vasárnapi iskolában tanultál?...

JÓSKA (rábeszélően): Nem kell azt tudni senkinek, hogy ezt mi csináltuk!...

LACI: De Isten mindent lát, anélkül, hogy elmondanók valakinek... Jóska, te nemesak, hogy ilyen gonoszságon törted a fejed, hanem még hazudsz is?!... Óh, de könnyen behálózott a sátán... Ahelyett, hogy óvakodnál a sátán gonosz csábításaitól, hagyod magad ilyen súlyos bűnbe vinni?...

JÓSKA (öntudatra ébred, szomorúan): Nem...

LACI: És te magadtól nem vetted észre, hogy ez a gonosz sátán műve?

JÓSKA: Én nem gondoltam semmire... csak a pénzre... meg...

LACI: Ilyet nem szabad tenni!

JÓSKA (elpityeredik): Laci... én úgy... szégyen-le-em magamat...

LACI: Szégyelheted is!

JÓSKA: De, ugye te nem mondd el senkinek, hogy mit akartam?... Nagyon kér-

Kutykuruty Tóni izgalmas mérközése Etyepety Kajetán úrral.

35. kép.

Kati néni pirul és mulkanni sem mer,
Tudja, hogy a bácsi veszedelmes ember.
S mialatt a bajusz másik felét vágja,
Szomorúan sóhajt s bűnét szánja-bánja.

lek, ne mondd el... Már is úgy megbántam mindent... Nem is tudom, mi történt velem...

LACI: Látod Jóska, ez a sátán munkája volt. Ilyen a sátán! Így akar minden embert bűnre csábítani. És aki nem elég erős, az el is bukik.

JÓSKA: De ugye nem mondd el senkinek?

LACI: Egy feltétel alatt. Ha most ünnepélyesen megfogadod, hogy soha többé ilyen gondolat eszedbe sem fog jutni.

JÓSKA: Megigérem! Megfogadom!

LACI: De ezt meg is kell tartani. Ne felejtse el: engem is, mást is és mindenkit becsaphatsz! — de a jó Isten mindent lát, mindent hall és mindent tud!... Mindenért mindenkinek érdeme szerint fizet meg... Ha megtartod a fogadásod és becsületes ember leszel, mindenki szeret és Isten megáld s megbocsátja a mostani bűnödöt is!

JÓSKA (megtörli a szemét): Köszönöm Lacikám, hogy jó voltál hozzám s nem engedted a sátán karjaiba zuhanni. Meglásd, hálás leszek érte!

LACI: Ha adott szavad megtartod, nekem mindennél többet ér! (Kezet nyújt.) No, szervusz, a viszontlátásra délután fél háromkor — nálatok. (Elsiet.)

JÓSKA: Szervusz! (Fölveszi a kosarat, karjába akasztja s elindul.)

(Függöny.)

Szeresd az erdőt.

Irta: Móráné Ösz Rózsa.

Szeresd az erdőt édes, kisfiam!
Szeresd az erdőt! Hűvös árnya van...
Dús lombja közt szellő bűg, énekel...
Ezer madár nyugton pihenhet el.

Szeresd az erdőt, mely, ha ősze jár,
Aranyruhát ölt, mint tündérr király,
S minden levélről az ős hangja száll...
Szelíd dallam suhanva muzsikál.

Szeresd az erdőt! Minden fája szép.
Sok számos élet árad róla szét.
Ezer bogárka csillog zümmögőn...
Dobog az élet vígan, lüktetőn.

Szép, ha a reggel villan rajta át,
S mikor az este veszi sugarát!...
Im' erdő szélén áll egy őzcsapat,
Legel, s az árnyas fák közt úgy halad,

Szeresd az erdőt édes, kisfiam!
Itt csendességnek őstanyája van.
A szíved véle könnyen egyesül.
Mikor az erdőt járod egyedül.

Szeresd a téli erdőt is, beh szép!
A jég tündére jár itt szerteszét.
Havas útvesszőn fűrgye nyúl szalad,
Tovarohan, miként a pillanat.

Szeresd az erdőt! Gondod is elül,
Ha erdőn kószálsz, csendben egyedül.
Lelkedre béke halk nyugalma száll,
S az erdő akkor neked muzsikál.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A jótékony bazár.

— Kis színmű két jelenetben. —

Irta: MARCELLA NÉNI.

(Szereplők: Tündérr királynő. Béke. Irgalom. Szeretet. Igazság. Jószív. Jótékonyosság. Hírnök. Négy kis tündér. Törpék: Bumfordi, Áncsori, Ténferi, Pirimpóty, Kűszküpü.)

Történik az erdőben.

ELSŐ JELENET.

(Szin az erdő tisztása, körben ülnek a törpék. Középen bányász lámpácskák. A törpék kezében ábécés könyv, afölé hajolnak.)

BUMFORDI: Na tisztelt társaság, hát tudjátok-e a leckét? Kijelentem, hogy nagyon szigorú leszek.

PIRIMPÓTY: Jajj, jajj! Tanítóbácsi! — Ne tessék szigorú lenni. Én sokat tanultam a leckém, de hiába, nagyon nehéz ez a »rö« betű.

BUMFORDI: Dehogy olyan nehéz! Ha a földi gyerekek megtudják tanulni, mi a törpék nemzetsége sem maradhatunk el a világtól. A törpe gyerekeknek is meg kell tanulni az ábécét, meg a számtant. Milyen tekintélyünk lenne a földi gyermekek előtt, ha megtudnák, hogy még írni, olvasni sem tudunk. Még kicsufolnának bennünket

a mesékben. El sem viselném semmiért sem ezt a szégyent! Persze a tanulás titokban megy, nem áruljuk el a gyermekeknek. Megértettétek?

MIND: Meg! Meg! Tanítóbácsi!

BUMFORDI: Na, akkor lássuk a leckét Áncsori!

ÁNCSORI: (Az Ábécéből olvas) a többiek ujjukkal kísérik. U-rő-ur, rö... i-á... rö-ár, u... rö... i-úri.

BUMFORDI: Jól van Áncsori! De lássuk most a számtant! Kűszküpü! Mennyi kettő, meg kettő?

KÜSZKÜPÜ: Kettő, meg kettő három.

TÉNFERI: Nem jól van tanítóbácsi, kettő meg kettő nem három, hanem öt!

ÁNCSORI: Hogyisne! Kettő, meg kettő az hat!

BUMFORDI: Sem egyik, sem másik. Kettő meg kettő, még Törpeországban is négy! Na a számtanból elég volt. Lássuk a találós kérdéseket. Ha leteszitek is sír, ha felveszítetek is sír. Mi az?

PIRIMPÓTY: Pólyásbaba!

TÉNFERI: Nem! Nem! (Hamisan Kűszküpüre néz.)

KÜSZKÜPÜ: Lánc! Lánc!

BUMFORDI: Jól van! Hát ez mi? Egy kalap alatt ezren is laknak.

MIND: Mák! Mák!

BUMFORDI: Cin, cin, perere, körmehegyén kötele, vas a buborája.

MIND: Jajj ez nagyon nehéz!

BUMFORDI: Na nem baj, majd megtanuljátok a jövő órára.

(Csengettyű szó hallszik. Törpék felugrálnak, jö a Hírnök.)

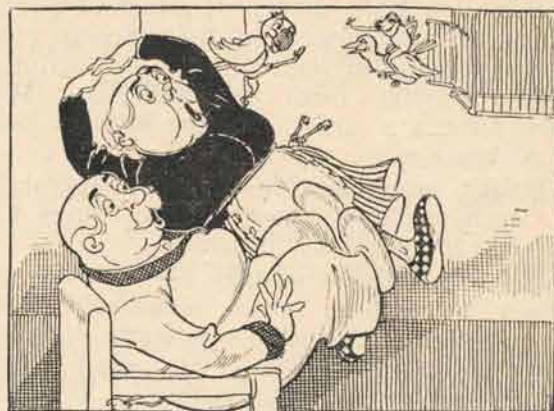
HIRNÖK: (A törpékhez): Tündérországból jövők most hozzátok, nagy hírt hozok. A Tündérr királynő elindult kíséretével és itt fogják tartani a tündérek nagygyűlé-ét. Fontos dolgokról lesz szó. Készüljete a fogadására! Én még tovább megyek, hogy a hírt elvigyem a gombáknak, madaraknak, s az erdő összes lakóinak. Ügyesek legyetek törpikék! (El balra.)

BUMFORDI: Nagy feladat hárul ránk. Mi fogadjuk a tündérr királynőt kíséretével együtt. De akkor fogjunk is az előkészülethez, mert minden percben jöhetnek. (Sürögnek, forognak, trónszéket hoznak, egy pár bokrot, virágot helyeznek el, majd négy kis számolyt hoznak s a trónszék elé helyezik. Csengettyűszó, majd zene hangzik s betáncol a négy kis táncos tündér.)

(Folytatjuk.)

**Kutykuruty Tóni izgalmas mérközése
Etyepety Kajetán úrral.**

39. kép.

Incifinci béka néz a kalitkára,
Ügyesen felugrik a rigó hátára.
A rigó megérte mit akar a béka,
Neki is ugyanaz éppen a szándéka
S látván, hogy szökésre van itlen alkalom,
Kirevülboldogan a nyitott ablakon.
A rigó hátáról a béka búcsúzik
S küld az öregeknek néhány cvikipuszit.
A lepipált bácsi és lefőzött néni,
A békarepülést dülledt szemmel nézi.

Piroska és Palika.

— Rege. —

Téres, nagy faleban lakott egy gazdag úr a feleségével. Volt azoknak mindenök, ami csak a földi megelégedéshez, boldogsághoz szükséges. Szép nagy úri házuk, mindenféle gazdasági épülettel; tejelő és igavonó állattal, majorsággal felszerelve, gyönyörű virágos, veteményes, gyümölcsös kertekkel körülvéve. És ami a boldogságnak egyik fő feltétele: két gyönyörű szép gyermekök is volt, egyik fiú, másik leányka; emez szöke, amaz pedig barna.

A szülők nagyon szerették és féltették gyermekeiket még a szellőtől is.

Egyik nap, mikor jól meguzsonnáztak, édesanyjuk bement a varrónővel a belső szobába, hogy valami ruhácskákat szabjanak nekik s a gyermekeket a verandán hagyta, hogy ott játszdjanak. A kisfiú kiskutyájával, a leányka babájával játszott.

Azt mondja egyszer Palika Piroskának, mert úgy hívták őket, hogy menjenek a kertbe játszani... Mentek is már. A leányka magával vitte a babáját, melynek minden tagja mozgatható volt s ha akarta Piroska: sírni is tudott a baba. A kisfiú meg a kutyával ment. De ez nem afféle játékkutya volt, hanem valóságos élő kiskutya: Morzsa.

A kertben nagyon élvezték a szabadságot, mert most a mama nem volt velök... A kert hátulsó végéig mentek már, mikor ott egy kijáró ajtót találtak. Ez az ajtó a mezőre nyílt. Ők ezt nem tudták. Azt hitték, hogy az is az udvarra nyílik... Hát amint kinyitják, látják, hogy az ajtóval szemben nagy búzatábla terül el tele gyönyörű pipaés és búzavirággal. A kisfiú hívta a hugát, hogy menjenek virágot szedni anyukának. Biztosan örvendeni fog. Elfelejték, hogy édesanyjuk megtiltotta, hogy a verandáról eltávozzanak...

Amint a virágot szedegették, mind több-több pipaésot találtak s mind beljebb mentek a búzatáblába. Olyan mélyen mentek, hogy már nem is látszottak ki a búzából. Piroska ment elől a babájával, utána Palika és a kutyus. Piroska annyira belemeledett a szép piros pipaés szedésébe, hogy az egyik keze már tele volt. a másikkal még mind szedegette, s hogy könnyebben menjen: babáját is letette a búza közé.

A kisfiú hívta Piroskát, hogy térjenek már vissza, de a leányka azt felelte: nem megy addig, míg nem szed még egy csokorra valót. Palika nagyobb és okosabb is volt,

meg aztán hátul ment, hát hamarabb visszafért s vele a kiskutyája is.

Mikor a leányka is készen volt, a fiucsokát már nem látta sehol. Kiáltozta Palikát, de nem hallotta meg, mert már messze volt, ő pedig nem tudta merre kell visszafordulni, hát még beljebb ment a búzatáblába. Már erősen elfogta a sírás, de nem hallotta még a kiskutyája sem.

Palika hazament Morzsával, a kiskutyával, de nem mondta meg otthon, hogy hol járt s hol hagyta a kis Piroskát...

Szülei kétségbe voltak esve a gyermek eltűnése miatt. Nem tudták elgondolni, hova lett? Apja a cselédekkel mindenütt lámpással kereste, mialatt édesanyja, a nagy bánat miatt, kezeit tördelve jajveszékelt. Utóljára még a padláson és a kútban is keresték nagy kétségbeesések között, de nem találták sehol. Már egészen kimerültek a keresésben, mikor hajnalodni kezdett.

Kora hajnalban, mikor már szétterjedt a földön az áldott világosság, Piroška édesapja elindult a kerti ajtón át a mező felé. Vele ment Palika kiskutyája is... Morzsa a búzatáblában hamar megérezte a gyermeknyomot, s folytonosan szaglászva, jó előre futott. Az apa is ment a kutyus után, mert látta, hogy a búza imitt-amott, le van taposva.

A kiskutyája messze előre haladt s nemsokára megtalálta Piroskát és elkezdett erősen esaholni, ahogy a kutyák szoktak, mikor ismerősre akadnak... A bánatos ember meghallotta a kiskutyája nagy esaholását s előbbre ment a hang irányába.

Ahogy megv, egyszer csak megtalálja a földön, a búza között Piroška babáját. Mind-

járt gondolta, hogy itt kellett leánykájának járnia, s biztosan itt van valahol, ha csak — Isten őrizz! — meg nem ette valami vadállat. Aggodalmaskodott, miért nem esahol a kutyája?

Odaérve, ahol a kiskutyája üldögélt, örömmel látta, hogy a gyermek alszik a búza között... Ölébe veszi a gyermeket és babusgatja, esókolgatja. Piroška is felébredt s megörvendett, hogy édesapja ölében volt. Hangosan elkacagta magát örömeiben, hogy a búzatábla is megcsendült belé!...

... Otthon ezalatt nagy volt a sírás-rívás. Még Palika sem tudott egész éjszaka aludni a félelemtől és búsulástól, hogy a kis hugocskája elmaradt tőle s most mi lesz vele? — ő pedig nem merte megmondani, hogy hol jártak és mindegyre felriadt álmából...

Mikor hazavitte Piroskát édesapja, nagyon megörvendett az édesanyja, de még Palika és a cselédség is. Mindjárt ágyba fektették. A puha párnák közt aztán jól kialudta magát. Mikor felébredt, megmosdatták, felöltöztették s kérdezték, hogy miképpen jutott a búzatáblába? — Elmondta, hogy Palika csalta ki, anyukának virágot szedni. Aztán a sok virágot látva: mind beljebb mentek s mikor Palika visszafért, ő nem látta a nagy búza közül, merre ment, ezért nem tudott kijönni. Sokáig sírt, amíg elálmosodott...

Megszídták Palikát s megparancsolták szülei, hogy kéreztelen nem szabad elmenni a háztól.

Nem is mert többet szófogadatiankodni Palika. Sem ő, sem Piroška nem mentek el kéreztelen hazulról még az utcáig sem.

... Gyermek, a szófogadás és engedelmesség a legszebb erény...

Nagy Mihály.

III a nyár.

*A tavaszról lassan
Elértünk a nyárba:
Szépségét, kellemét,
Ezernyi áldását
Vígán élénk tárja.*

*Erdők, rétek, halmok,
Gyöngy-harmatos zöldben,
Kristály-patakok mentén
Bégető báránycsordák
Szerte-szét a völgyben.*

*Virágok tarkálnak —
Nyílnak minden színben;
Illatuk kellemes,
Színpompájuk gyönyört
Fakaszt minden szívben...*

*A kalászos mező
Aranyszínbe játszik,
Fönn, a kis pacsirta
Az eget Urának
Háladalt trillázik...*

*Folyók hűs habjai,
Fáknak üde árnya,
A hő napsugárból
Eltikadt testünket
Üdítésre várja...*

*A korai kedvelt
Gyümölcseink ércnek,
Nagy keletje van a:
Cseresznye, szamóca,
Almának, körtének.*

*A nagy Teremtőnek
Legyen neve áldott!
Aki elhalmozta
Minden széppel-jóval
Értünk a világot.*

Vincze Sándor.

Csibi.

Írta: Báthory Anna.

Margit és Gyuszi testvérek voltak, kedves, jó gyerekek, de sajnos, volt egy nagy hibájuk; gyakran megharagudtak egymásra és sokat civakodtak.

Anyjuk ezért nagyon búsult. Mindent elkövetett, hogy leszoktassa róla, de eredményt nem tudott elérni. Végre egy mentő gondolata támadt. Maga elé hívta őket és így szólt:

— Gyermekeim, nagy szomorúságot okoztak nekem azzal, hogy egymást állandóan bántjátok, ahelyett, hogy mint jó testvérekhez illik, szeretnétek egymást. Rég kértek már engem, hogy vigyelek el a városba, mivel ti, a mi kiesi falunkon kívül nem láttatok más helységet s vonaton sem utaztatok soha. Ígérjétek meg, hogy leszoktok erről az örökös civakodásról, akkor szívesen elviszlek benneteket a városba.

A gyermekek készséggel tettek eleget anyjuk kívánságának s ígéretüket meg is tartották, miközben türelmetlenül várták a nagy napot.

Végre egy napon így szólt anya:

— Nő, gyerekek, holnap reggel 8 órakor indulunk.

Volt öröm, aludni is alig tudtak s már 6 órakor talpon voltak.

A vonaton anya alig győzött fejelgetni oly sok mindent kérdeztek. Mindent megfigyeltek, mindenek örültek.

Hát még a városban, mikor meglátták a villamosokat, autókat és a sok ünnepi ruhás járó-kelő embert. Azonban leginkább gyönyörködtek a szebbnél, szebb kirakatban. Mindenik előtt megálltak. Leginkább megtetszett egyik kirakat, ahol színes kalitkákban különböző nagyságú és színű madarak ugráltak és énekeltek. A sok madár közül egy rigó nagyságú, zöldtollú papagályt szerettek meg

legjobban, melynek a begye és farka kék volt, a hasa sárga. Anya nehezen tudta őket elvinni onnan.

Otthon a gyerekek állandóan a városban látott szép dolgokról beszéltek, legtöbbet persze a kis papagályról.

Közben állandóan a legszebb egyetértésben éltek.

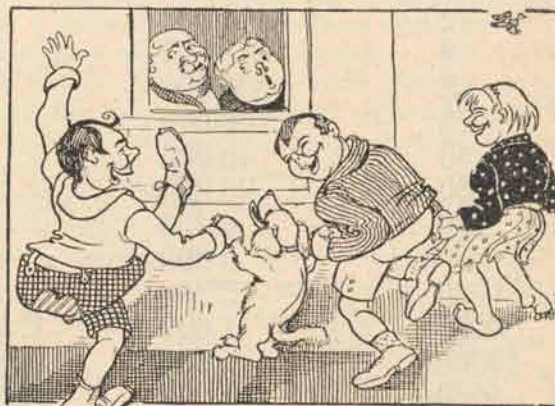
Igy jött meg a szent Karácsony est. Az anygalka most is, mint mindig, gyönyörű karácsonyfát hozott, rakva minden széppel, jóval. Hanem a legnagyobb meglepetés mégis a karácsonyfa alatt várt a gyermekekre. Mi lehet ez? Bizony nem más, mint a zöldtollú, kék farku papagály, melyet a kirakatban láttak, nyakán egy cédula a nevével: „Csibi.”

A gyerekek öröme nem ismert határt. Mikor kissé lecsillapultak, anya azt mondta nekik:

— Az anygalka azért hozta nektek ezt a papagályt, hogy megjutalmazzon, amiért leszoktatok a csunya civakodásról.

Kutykuruty Tóni izgalmas mérkőzése Etyepety Kajetán urral.

40. kép.

Roppant nagy nevetés hangzik az utcáról,
Nevet most mindenki torkaszakadtából.
Nevet a kis Jankó és Tökfejű Gyurka,
A hü kis kutyuska és a kócos Jutka.

Gondozzatok közösen Csibit és szeressétek egymást!

A gyerekek minden üres idejüket Csibivel töltötték, miközben szavakra és mondatokra tanították a figyelmes mardarat. Nagy örömiük telt benne, mikor megszólalt a kis tanítvány s értelmesen köszönt jóreggelt, jónapot, megtanulta a nevüket, tudott eledelet kérni...

Néha ki is engedték a kalitkából. Helykor vígan repdesett ide-oda, még a fejükre is felszállt.

Szigorúan vigyáztak nehogy a szobából kirepüljön.

Mondogatták is neki:

— Kis Csibi ne menj ki, ott elpusztulsz, vagy rossz emberek elfognak. De csak minduntalan az ablak felé tekintett vágyakozva, míg egy őrizetlen pillanatban kirepült.

A gyerekek búsultak, sirtak. Az egész

háznép a keresésére indult, de nem találták meg.

Már le is mondtak róla, mikor egy napon csak haza állított, de jaj, milyen szánandó állapotban. Egyik lába eltörve, szép tolla megtépázva. Biztosan rossz gyermekek fogták el. Azt azonban sohasem tudták meg, hogyan szabadult ki.

Doktor bácsi bekötötte a lábát. Meg is gyógyult, de sohasem lett olyan, mint azelőtt volt. Megtanították erre a mondatra:

— Doktor bácsi, Csibinek fáj a lába, gyógyítsa meg!...

Ezt aztán nagyon gyakran mondogatta:

— Szegény Csibi nagyon rosszul járt, amiért nem fogadott szót, — mondta anya a gyerekeknek. Szomorú példájából tanulhatnak a szófogadatlan gyermekek is.

LOTERIA DE STAT

Barna sorozat		Az	Lila sorozat	
1940 június 15-i húzással.		1940 június hó	1940 június 18-i húzással.	
<u>Nyeremények</u>	<u>à Lei</u>	<u>új húzási terve.</u>	<u>Nyeremények</u>	<u>à Lei</u>
2	800.000		1	6 Milliő
4	400.000		10	1 Milliő
8	200.000		10	200.000
28	100.000		80	100.000
40	40.000		180	10.000
160	20.000		4800	2.000
500	6.400		4000	400
200	5.000			
1000	3.200			
4000	1.600			
10000	800	Egy negyed	A sorsjegy csak a reányomtatott, sorozatra érvényes	
4000	400	sorsjegy ára	A nyereményeket minden adó levonás nélkül fizetik ki a játékosoknak.	
16000	200	200 Lei.		

Játsszanak bizalommal a
LOTERIA DE STAT

COLECTURA OFICIALA-nál

Főelárusítóhely:
CLUJ, Str. Reg. Maria 64

Szerkesztői üzenetek.

B. I. Brassó. Meséjét mielőbb leközzöljük. A folytatásos ifjúsági regényt várjuk. Örvendek, hogy megjött életkedve, s ismét újult erővel dolgozik. *T. N. I. Bánffybhunyad*. Kivánságát szívesen teljesítettem, mert pártfogoltjában tehetséget látok. *E. O. R.* Mint kis lapunk hűséges munkatársát szeretettel üdvözlöm. Marcella síremlékére felajánlott évi tiszteletdíját hálásan köszönjük. Az istenadta tehetség nem szorul emberi jóindulatra, viszont a tehetségtelen hiába kopogtatott szerkesztőségünk ajtaján. Azt, akiben komoly írói készséget fedezünk fel, ha tehetsége még nem is kiforrott, tanáccsal, útbaigazítással szívesen irányítjuk. Egyik főcélunk, hogy a gyermekirodalomnak minél tehetségesebb munkaeöket toborozunk, s így gondoskodjunk a jövőről. Siebertéknek jár a lap? Ha még nem küldtek volna mutatóváznyasámat, kérem ebben az ügyben a kiadóhivatalt megkeresni. *V. S. Szentimre*. Szép verseit a közlendők közé soroztuk. Nagyon sajnálom, hogy gyengélkedik, s hogy orvosi rendeletre nem szabad most szellemi munkával foglalkoznia. Én is kérem, pihenjen, hogy aztán visszaszerzett egészséggel, friss erővel továbbra is munkatársa lehessen az Új Cimborának. Boldogult szerkesztőnőnk síremlékére szánt anyagi hozzájárulását meghatottan köszönjük. *Péter Loránd*. A homoródalmási barlang című leírásodat némi módosítással legfőképp azért közöltük le, mert megfigyelőképességed nagyon jó és helyesírásod hibátlan. Előadásod élénk volna, ha mondani valóidat itt-ott az értelmesség rovására el nem sietnéd. Olvassál sokat, hogy íráskészséged fejlődjék s tökéletesedjék. Erdemesnek tartalak a buzdításra! Ha a nyári szünet alatt kirándulásokra mész, ird le ismét, miket láttál, miket tapasztaltál, s ha jónak látod a beszámolókat, küldd el nekünk. *Világjáró Petike* szerzőjét kérem, hogy szépen megírt meséjét újból másolja le, még pedig az ívpapírnak csak az egyik oldalára, máskülönbben a kéziratot a nyomda nem fogadja el. *Az arany almafa* szerzője szíveskedjék nevét jelezni. Névtelen írásokat nem közlünk le. *Az én virágos kertem* c. vers nem üti meg a mértéket. A rímek kedvéért nem szabad magyartalan, értelemzavaró kifejezéseket használni. Rabbá lesz a szíve s nem: rabbá lesz szívével. A madarak a napraforgóból éldegélnek és nem a napraforgóban. A virágról nem lehet azt mondani, hogy »felragyog«. Máskülönbben is a két utolsó sor javíthatatlanul gyenge. *Az Új Cimborának esküje* erőltetett. *Marcella néni emlékére* című versről sem mondhatok egyebet. Ilyent nem szabad írni:

»Akkor ez a kis lap megmarad örökké,
S nem merül el soha feledés habokba.«

Az is furcsa kívánság, hogy:

»És imádkozzatok érte minden napon,
S az ő emlékéért szeressetek minket!«

Bizony az ilyen szeretet semmit sem érne. De el sem képzelhető! Munkatársainkat a szépen megírt mesékért és versekért szeretik meg a kis cimborák, s nem mások érdemeiért. — Mivel tudom, hogy Ön leközzölhető verset is tud írni, örvendünk, ha mielőbb ilyen szép ajándékkal lepné meg az Új Cimborát. Ez az őszinte, de jóindulatú bírálat pedig ébressze fel önkritikáját, amire az író-embernek feltétlenül szüksége van, kivált egy kezdőnek. T. D.

Levelezés.

H. M. Az S. M. verseit eljuttatom a megjelölt helyre, de előbb szeretném jobban ismerni az illető életkörülményeit. Hány éves, mi az iskolai végzettsége? stb. Ha úgy van, amint sejtem, akkor még a különleges helyzetet tekintve sem ütik a közölhetőség mértékét, mert más hasonló szőrű-bőrű egyénektől formailag és tartalmilag is sokkal jobb verseket kapunk, amelyekben az őstehetség félreismerhetetlen jele csillan fel, míg a beküldött versekről nem mondhatjuk ugyanazt el. A multkor nálam hagyott verseket átadtam az irodalmi szerkesztőnek, de a verskötetet nem tudtam visszaszerezni. Szeretném, ha személyesen próbálnád meg a dolgot. Az S. M. verseiből kérnék még mutatóba, hátha sikerültebbek is akadnak. Szíves üdv.

S. P. Arad. Kedves levelét örömmel olvastam. Jókivánságait hasonlókkal viszonzom. Üdvözlét mindenkinek átadtam, a fiúk is minden jót kívánnak. A mese kezdetnek elég jó, kis fésüléssel jönni fog. Üdv. — *E. O. R.* Kérésének örömmel teszek eleget. Ha máskor is vannak hasonló ünnepek, kérek néhány soros beszámolót. Szíves üdv. — *Tuka Evike és Piroška Torda*. Rejtvénymegfejtéseket átadtuk a rejtvény-rovatvezető bácsinak. A sorsolásban mindketten részt vettek, de máskor sajátkezüleg irjatok kis cimborák és irjatok oda, hogy hányadik osztályba jártok, hadd lássa a szerkesztő bácsi is, milyen ügyes kisleányok vannak a tordai cimborák között. — *Arkossy Zoltika, Torda*. A kicsi szürke veréb megsugta a szerkesztő bácsinak, hogy milyen ügyesen szerepeltél az unitárius templomban tartott anyáknapj ünnepélyen. Csűrös Emilia néninek azt a szép versét szavaltad el, amelyet az Új Cimborából tanultál. Irjál levelet is Zoltika és ird meg, milyen volt a bizonyítványod. A szerkesztő bácsi úgy gondolja, hogy nagyon jó lehetett, igaz? — *Molnár Margit*. Na, te ugyancsak jól dolgoztál kicsi Margit. Nemcsak helyes megfejtéseket küldsz, hanem rejtvényeket is készítesz, azonkívül két szép rajzot mellékelteél. Megfejtésed részt vesz a sorsolásban, képeid pedig megőrizzük a legközelebbi rajz-kiállításig. Máskor ne felejtsetd el odairni kicsi Margit, hogy hányadik osztályba jársz. — *Daday Adám Semesnye*. Ha bejössz Kolozsvárra, hozd magaddal a nyeresemény-könyvedet, majd a rovatvezető bácsi kicseréli másikkra. N. K.

Vezeti: Jóska bácsi.

1. Kockarejtvény.

Beküldte: Keresztesi Irén, II. o. t. Kvár.

1		1. sor gyümölcs
2		2. „ hegyi állat
3		3. „ „elegen“ mással- hangzói
4		4. „ „velő“ eleje
5		5. „ magánhangzó

2. Pótlórejtvény.

Beküldte: Gráf Viktor, Csernátfalva.

—ement, —elyem, —per, —óna, —emzet,
—rpa, —áltos, —arkas, —rató, —úd, —dvar.

Ha a szavakat kipótoltjátok, egy Brassó
melletti csángó falú nevét kapjátok.

3. Össze-vissza.

Beküldte: Fazekas Bandi, Déva.

tenziahor = virágnév
rángatonu = majomfajta
malazinas = adomány
lögele = mező
dulavenel = illatos virág
irigódán = madár
fióda = élőfa
sótati = írásnál használják
romtáslaba = ásvány

Ha a fenti szavakat helyesen rakjuk össze,
a kezdőbetűk egy európai ország nevét fogják
adni.

4. Földrajzrejtvény.

Beküldte: Kún György, Kvár.

1. Ripás, 2. Kisinhel, 3. Maró.

Ebben a három szóban három város van el-
rejtve.

Megfejtések a május 1-ei számból:

1. Keresztrejtvény.

Vízszintes: 1 Ima, 3 Da, 5 Anna, 9 Csik-
somlyó, 13 Ia, 14 Ai, 15 Aen 16 Rikancs, 18 Inas,
19 Sn, 20 Rs, 21 Ki.

Függőleges: 1 Ida, 2 Mancsi, 3 Nsári, 7 Ai,
8 Isias, 10 Kakas, 11 Maeska, 12 Lesni, 17 Inri.

2. Kockarejtvény.

Körte
Ódön
Röm
Tn
E

Megfejtéseket küldtek be: Adorján Emmi,
Láng Zolti, Nagy Laci, Hosszú Feri, Kádár
Matyi, Elekes Tóni, Kiss Laci, Hentes Elvira,
Németh Gabi, Laczkó Tibi, Lakatos Ági, Tuka
Évike és Piroska, Molnár Margit.

A két jutalomkönyvet nyerték: Tuka Évike
és Molnár Margit.

Találós kép.

Ha az egymásután következő számokat össze-
kötitek szép képet kaptok.

Mit játszodjunk?

VATTAFŰVÁS.

Fiuk, leányok számára (különösen esős időben).

Igen mulatságos játék. Az asztal két szem-
közt levő oldalán áll fel a két párt. Az asztal
közepére leteszünk egy vattadarabot. Adott jelre
egyszerre iparkodnak a vattát az asztal ellen-
kező oldalára fújni. Természetesen ez nem könnyű
dolog, mert a szembenlevő párt is fúvással
védekezik. A vatta néha „forgószélbe“ kerül,
míg végre az erősebb szél diadalmaskodik, s
megvan a „gól“ mint a futballnál. Nyertes az a
csapat, amelyiknek a játék befejezésekor keve-
sebb gólya van. Ezt a játékot ügyis játszhatjuk,
hogy mindenki papírból fúvócsövet készít ma-
gának, így jobban lehet a vattára célozni. Az
asztal bal és jobb oldaláról — vagyis oldalról —
fújni nem szabad, csak szemben érvényes a fú-
vás.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Colfești, u. p. Aiud. jud. Alba, akinek ci-
mère küldendők az írásművek és rajzok.

Nagy Kálmán, Cluj. — Kosmos Jenő, Chiend.